

Grønt Flagg

Søknad om sertifisering

Vår skole/barnehage har gjennomført et miljøprosjekt i henhold til Grønt Flagg kriteriene. Vi søker med dette om Miljøsertifisering og tildeling av det grønne flagget i henhold til den internasjonale Eco-Schools ordningen. Gebyret for å delta er kr 1.500 pr år. Registreringen forplikter søkeren inntil den sies opp.

DETTE SØKNADSSKJEMAET SKAL VÆRE FORSIDE TIL PROSJEKTRAPPORTEN

Informasjon om skolen/barnehagen

1. Navn på skolen/barnehagen	2. Kommune
------------------------------	------------

Informasjon om Grønt Flagg prosjektet

4. Søknaden gjelder (sett kryss): Førstegangssertifisering Fornyet sertifisering
5. Prosjektet er gjennomført i.h.t. Grønt Flagg kriteriene: Ja Nei
6. Vedlagt følger Prosjektrapport for periodens tema: Ja Nei
7. Vedlagt følger Miljøhandlingsplan for kommende periode: Ja Nei
8. Finnes en forankring til Nettverk for Miljølære? Ja Nei (kort angivelse av aktiviteter):

9. Prosjektrapporten består av følgende deler (hvis flere). Antall sider skal oppgis:

10. Denne søknaden med vedlegg er godkjent av Rektor/Styrer og gjennomgått av Ordfører eller administrativ leder i kommunen/fylkeskommunen. Disse har signert her:

Signatur Rektor/Styrer: _____ Dato: _____

Signatur Ordfører: _____ Dato: _____

11. Vi ønsker følgende flaggstørrelse: Stort (150 x 225 cm) Lite (60 x 90 cm)

Innsending og svar

Skjemaet sendes Stiftelsen FEE Norway, Postboks 4502, 4673 Kristiansand eller post@fee.no. Svar kan forventes innen ca 14 dager etter at søknaden er mottatt. Bruk av e-post er foretrukket. Ingen dokumenter vil bli returnert dersom ikke avtalt på forhånd.

Miljøhandlingsplan 2012 – 2013 Ranheim skole

Kort beskrivelse av enheten

Ranheim skole flyttet høsten 2010 inn i nytt skolebygg. De to første årene brukte vi mye av tiden til å bli kjent med skolebygget og lage oss gode rutiner. Skolen ligger nå i umiddelbar nærhet til sjøen, Ladestien, lekeområde, en helt ny friidrettshall, flere nye kunstgressbaner og et flott uteområde som nå begynner å ta den formen vi ønsker.

Ranheim skole har pr. 01.11.2012 572 elever og 70 ansatte.

Periodisk tema:

Etter to år i nytt bygg, har vi fått gode rutiner på hvordan vi skal sortere avfall. Alle trinn, spesialrom og fellesareal har fått miljøstasjoner med sortering av papp- og papiravfall, plast og restavfall. Trinnene er selv ansvarlige for å sortere og kaste alt utenom restavfall i egne containere. På spesialrom og fellesareal vil miljørådet lage rutiner for tømming av avfallet. Utfordringen fremdeles er at alt avfall blir sortert i riktige fraksjoner.

Avdeling 1. – 3. har egen skolekantine hvor de kan kjøpe skolemåltid hver dag, eller spise medbrakt matpakke.
Avdeling 4. – 7. har også egen skolekantine hvor de kan kjøpe skolemåltid hver dag, eller spise egen matpakke.
Inneværende skoleår tilbyr kantina varm lunsj en gang i uka, og annenhver uke serveres det fisk.
Kantinene fortsetter med å ha egne melkedispensere, da dette sparer mye avfall og elevene får ta den melken de ønsker.

Den årlige ryddedagen vi har i samarbeid med pensjonistforeninga videreføres også i år. Denne blir koordinert slik at den passer med skole-rusken.

Ranheim skole ønsker nå å fastsette mye av miljøjobbingen til faste trinn, slik at alle trinnene vet hva de skal jobbe med, og at alle får vært innom alle områdene.
I løpet av skoleåret vil vi starte et prosjekt med Grønn barneby og miljøenheten med Sjøskogbekken som tema. Prosjektet vil knyttes opp mot de største trinnene.
Høsten 2012 fikk Ranheim skole et naust, med innhold, i gave fra en pensjonist. Naustet vil i tiden fremover bli et viktig ledd i enhetens miljøarbeid.
I tillegg vil miljørådet se på ulike rutiner og komme med innspill om ulike oppgaver som trinn kan få i tillegg.

Tidligere miljøprosjekter

De to første skoleårene ønsket vi å ha fokus på å komme i nytt bygg og lage gode rutiner for kildesorteringen. I tillegg hadde alle trinn ulike ansvarsområder:

1. trinn: Bli gode avfalls- og naturvetter.
2. trinn: Økt bevissthet om sløsing, gjenbruk og solidaritet
3. trinn: Solidaritet over landegrensene.
4. trinn: Skal lære seg å sortere papir, plast og restavfall i riktige avfallsbøtter. Samle inn papiravfall på fellesrommene i 2. etasje med jevne mellomrom.
5. trinn: Jobbet med å opprette et turmål med bål, kokemuligheter, sittebenker og eventuelt gapahuk.
6. trinn: Kroppen med fokus på fysisk fostring, og kosthold i forhold til mat og helse.
7. trinn: Firs Lego League.

Alle trinn: Rydding i egen garderobe og basene, sortere avfall riktig. 4. – 7. trinn skulle alle elevene ha minst 30 min ekstra fysisk aktivitet i uken.

Videre planer

Skoleåret 2012 – 2013 har vi som beskrevet i *periodisk tema*, ønsker å fastsette en del miljøaktiviteter på trinn. I tillegg vil miljørådet jobbe med egne oppgaver, samt ha muligheten til å gi ekstra oppgaver løpet av skoleåret.

- Miljørådet: Mål**
- Ansvar for å følge opp arbeidet alle har ansvaret for
 - Jevnlig kontroll på ryddeområdene
 - Hjelp trinnene til å bli gode på kildesortering
 - * Lage informasjonsplakater
 - * Går rundt sammen med renholderene å informere om kildesortering
 - Delta i planleggingen av ryddeaksjonene
 - Være pådrivere for aktiv skolevei
 - Kunne delegerer oppgaver ved behov til trinnene

- Hele skolen: Mål** Ansvar for en ryddigere skole
- Hvert trinn har sitt gitte ryddeområde på skolen
 - Hvert trinn skal bli gode kildesortere
 - Alle trinn skal delta i ”aktiv skolevei”
 - Deltakelse i skolerusken
 - * En ryddeaksjon med lokalmiljøet (pensjonistforeningen)
 - * En ryddeaksjon rundt skolen før juni
 - Gjøre oss kjent med den naturlige skolesekken
 - * <http://www.naturesekken.no/>
- 1. trinn: Mål:** Bli gode avfalls- og naturvetter
- samle eget og andres søppel på turdager og kildesortere det
 - følge opp skolens kildesortering
 - bli flinke kildesortere hjemme
- 2. trinn: Mål:** Økt bevissthet om sløsing, gjenbruk og solidaritet
- Samarbeid med Remidasenteret
 - * Skape inspirasjon av ”avfallet” som blir kastet
 - * Bevisgjøring rundt avfall som kastes
 - * Se på hvor forskjellig barn i verden har det
- 3. trinn: Mål:** Solidaritet over landegrensener
- samarbeid med Redd Barna
 - * Få forståelse for Redd barna som organisasjon
 - * Jobbe med den internasjonale barnedagen i november
- 4. trinn: Mål:** Gjenvinning
- Fra søppel til varme" - undervisningsopplegg for elever ved 4. trinn fra Trondheim Energi Fjernvarme
 - Regnmakerskolen
 - * <http://www.trondheim.kommune.no/content/1117619309/Regnmakerne>
 - * <http://miljolare.no/tema/energi/>
 - Kaia og Karim på forbryterjakt
 - * <http://loop.no/miljoskolen/undervisningsmaterieell-2/hefter/kaia-og-karim-pa-forbryterjakt/>
- 5. trinn: Mål:** Helse og livsstil
- Petter puls
 - * temaer: hjertet, lungene, kretsløpet, hjernen, skjelettet, musklene, fordøyelsessystemet og kosthold
 - * <http://www.trondheim.kommune.no/content/1117619312/Petter-Puls>
 - * http://www.nasjonalforeningen.no/no/Hjerte- og karsykdom/Petter_Puls/
- 6. trinn: Mål:** Energisparing
- Etablere kontakt med ”Ranheimsavisa”, lokal nettavis
 - Bekken som energikilde
 - * Vannhjul
 - * <http://www.trondheim.kommune.no/content/1117699043/Vannhjul>
- 7. trinn: Mål:** Livet i havet / bekken / mangfold i vannet, med fokus på Vikelva og Sjøskogbekken
- Bekken som levested
 - * <http://www.trondheim.kommune.no/content/1117694502/Aktiviteter>
 - Vannressurser
 - * <http://miljolare.no/tema/vannressurser/>
 - Samarbeid med miljøenheten ^v/ Terje Nøst
 - Etablere kontakt med ”Ranheimsavisa”, lokal nettavis

Organisering av prosjektet

Det har blitt etablert et miljøråd ved Ranheim skole høsten 2012 som består av:

- Rektor
- Kontaktlærere i elevråd (Grønt flaggansvarlig)
- 4 elevrådsrepresentanter
- Elever fra 1. – 3. trinn deltar ved behov
- Vaktmester og renhold deltar ved behov.

Mål for skoleåret 2012 – 2013

Som beskrevet i *videre planer*, har Ranheim skole nå valgt å legge spesifikke oppgaver på ulike trinn. Skoleåret 2011 – 2012 prøvde vi ut dette, for å se om hvordan det fungerte og eventuelt justere for neste skoleår. Planen vil vise at noen trinn vil ha et jevnere fokus på målene, mens noen trinn vil ha mer intense perioder.

Delmålet for prosjektet er (*periodisk mål*):

- Bevisstgjøre alle om kildesortering
- Delta aktivt i å ha det ryddig inne og ute på skolen
 - o Deltakelse i skole-rusken
- Bevisstgjøre om at det er viktig at alle jobber med miljø for at vi skal klare å skape forandringer
- Gjøre oss kjent med den naturlige skolesekken.
- Samarbeid med Grønn barneby og miljøenheten om prosjekt med Sjøskogbekken og Vikelva.

Samarbeidspartnere

- Grønn barneby
- Miljøenheten
- Trondheim eiendom og miljøenheten
- Remidasenteret
- Redd barna
- Heggstadmoen

Finansiering/ressurser

- Bruk av undervisningstiden
- Skolens arbeidstidsavtale
- Jevnlig behandling i ledergruppa
- Avsette nødvendige økonomiske ressurser

Evaluerer av arbeidet 2011 – 2012

Det første halvåret ble i stor grad brukt til å komme seg til rette på skolen, og utarbeide rutiner. Innenfor kildesortering måtte vi gjøre justeringer i forhold til antall miljøstasjoner og hvor de skulle stå. Elevene og ansatte på skolen har brukt mye tid på å lage seg gode rutiner på hvordan de skal sortere og få tømt det de har ansvaret for. Dette har fungert godt for noen, mens andre har hatt noen utfordringer i å få sortert riktig og passe på å tømme dunkene. I den forbindelse ser vi at miljørådet skal hjelpe til med å lage litt informasjon og plakater, samt at renholderne skal hjelpe oss å informere om dette. Ellers har trinnene utarbeidet gode rutiner på ansvarslever som hjelper til å holde god orden på baser, spesialrom og ellers inne.

Første våren 2011 fikk vi utarbeide rydderutiner for uteområdet på skolen. Her ble det i en prosess sammen med de ansatte og elevene valgt ulike ansvarsområder ute for trinnene. Rutiner for å følge opp dette ønsker vi nå å få laget i miljørådet, slik at vi sikrer dette bedre og får en enda ryddigere skole!

Alle trinn har hatt sine miljøoppgaver og oppfølgingen av den er som følger:

Trinn	Oppgave	Kommentarer
1.	Bli gode avfalls- og naturvetter, og god orden i garderoben.	Trinnet har fått gode rutiner på kildesortering, og bruker turdager til å snakke om hvordan vi kan ta vare på miljøet best mulig.
2.	Økt bevissthet om sløsing, gjenbruk og solidaritet, og god orden i garderoben.	Trinnet jobbet stort sett med å lage gode rutiner på orden i garderoben og bli gode kildesortere på sin base.
3.	Solidaritet over landegrensene, og god orden i garderoben.	Trinnet jobbet stort sett med å lage gode rutiner på orden i garderoben og bli gode kildesortere på sin base.
4.	Skal lære seg å sortere papir, plast og restavfall i riktige avfallsfraksjoner. Samle inn papiravfall på fellesrommene i 2.	Trinnet har jobbet godt med å få gode rutiner på dette. Innsamlingen av papiravfallet har vi ikke fått gode nok rutiner på.

	etasje med jevne mellomrom.	
5.	Jobbet med å opprette et turmål med bål og kokemuligheter.	Trinnet har ikke fått etablert dette.
6.	Kroppen med fokus på fysisk fostring, og kosthold i forhold til mat og helse.	Trinnet har jobbet med temaet fysisk fostring på trinn og i samarbeid med helsesøster. Temaet kosthold har blitt kombinert sammen med mat og helse på trinnet.
7.	Firs Lego League.	Inneværende skoleår har alle elever på trinnet vært involvert i arbeidet. Alle elever har deltatt i ulike arbeidsgrupper. Eksempelvis forskning, foto, programmering og sponsor.
4. – 7.	Fysisk aktivitet	Trinnene har ukeplanfestet tiden. Gjennom noen økter har man samarbeidet på tvers av trinn med aldersblanding.

På bakgrunn av dette og ønsker om mer spesifikk arbeid, vil vi fra skoleåret 2012 – 2013 prøve å fastsette temaene enda mer og få miljørådet enda mer etablert.

Miljøregler

Disse vil bli utarbeidet etter konstituering av miljørådet og i samarbeid med renhold.

Aktivitetsplan

Aktivitet	Beskrivelse	Periode	Deltakere	Ansvarlig	Kommentar	Evaluering
1.	Tilbud om skolemåltid	Høst 2012 og vår 2013	Alle	Rektor	Alle elevene har tilbud om å kjøpe skolemåltid. Uansett om de kjøper eller ikke, spiser trinnet samlet. Tilbud om varm lunsj en gang i uka.	
2.	Informasjon om Grønt flagg prosjekt til pedagogisk personell	Høst 2012	All pedagogisk personell	Kontaktperson for Grønt flagg	Gjøres på avdeling	
3.	Utarbeidelse av miljøregler	Skoleåret 2012 – 2013	Miljørådet og kontaktperson for Grønt flagg	Kontaktperson for Grønt flagg	Disse vil vi utarbeide i samarbeid med renholdere.	
4.	Alle trinn går igjennom kildesorteringen som er på alle baser	Høsten 2012	Elever og ansatte	Kontaktlærerne Renhold	Miljørådet vil sammen med renhold gå på alle trinn og informere om kildesortering og andre rutiner.	
5.	Nettverkssamling for Grønt flagg	Høst 2012	Kontaktperson for Grønt flagg	Grønt Flagg		
6.	Miljørådet etableres	Høsten 2012	Elevrådet	Kontaktlærer for elevrådet	Alle som ønsker å være med i miljørådet ble med i trekningen om plass i miljørådet. Det ble trukket en deltaker fra hvert trinn fra 4. – 7. trinn. 1. – 3. trinn deltar ved behov	
7.	Alle trinn evaluerer sitt miljøarbeid de har gjort 2012 - 2013	Vår 2013	Alle trinn	Kontaktlærere og Grønt flagg koordinator		
8.	Utarbeide søknad om fornyet sertifisering	Høsten 2012	Kontaktperson for Grønt flagg			
9.	Alle trinn jobber med sine temaer	Skoleåret 2012 - 2013	Alle trinn			
10.	Deltakelse i skole-rusken (også med pensjonistene)	Våren 2013	Alle trinn	Grønt flagg koordinator, miljørådet og kontaktperson		

				for pensjonistlaget		
11.	Evaluering av miljøarbeidet	Våren 2013	Kontaktlærerne	Kontaktperson for Grønt flagg	Alle trinn sender inn en kort beskrivelse av hva de har gjort og forslag til eventuelle endringer.	
12.	Utarbeide søknad om fornyet sertifisering	Våren 2013	Miljørådet	Rektor og Grønt flagg koordinator		
13.	Prosjektrapport	Våren 2013	Kontaktperson for grønt flagg og miljørådet	Kontaktperson for Grønt flagg og miljøråd		